

El meu proïsme a l'Àfrica

Quinzè durant l'any

© Mots per a la família - Jordi Castellet

En la coneguda paràbola del bon samarità (Lc 10,25-37), admirem la bondat i la misericòrdia del personatge que Jesús presenta després de la pregunta: «²⁹i per a mi, qui és el proïsme - μου πλησίον?» El proïsme és tota persona humana amb la qual ens creuem en la vida, de manera especial aquell que necessita la nostra atenció i dedicació. Més enllà de la pregunta del Mestre de la Llei, que feia una restricció en el seu plantejament, el meu proïsme són totes les persones que em necessiten i de les que convé que jo me'n faci proper.

Són els familiars, els amics, els veïns. Els que estan prop i els que estan lluny, els del nostre país i aquells que demanen la nostra atenció. Posem per exemple, els congolesos del Katanga, a la RD del Congo. Segons el quadern «^{CJ 184}Les mines del rei Leopold», aquesta regió del planeta és immensament rica en recursos, però la seva gent viu en la pobresa més extrema, perquè estan explotats per les potències estrangeres: Estats Units, França, Bèlgica, Alemanya. De tal manera que les immenses riqueses –diamants, coure, wolfram, coltan, tungstè– són endutes il·legalment, en bona part, i només beneficien les grans empreses transnacionals.

En aquesta qüestió cal aplicar el principi altermundista: «Pensa global, actua local». Sabem molt bé que no podem fer gairebé res per a ajudar aquella població, perquè aquí es continua complint un altre principi, i és que la terra és rica i suficient per a la població que hi viu. En canvi, si hi ha pobresa, misèria i necessitat no és a causa del territori, sinó a causa de la cobdícia d'uns pocs i de l'afany de poder d'aquests.

De res no serveix deixar de comprar en aquests països, com s'ha fet a vegades. Tots recordem quan, en 2008, es va sol·licitar Europa contra la manufactura de les pilotes de futbol, pretesament cosides a mà pels infants del Pakistan. La reacció no és deixar de comprar aquelles pilotes, que en definitiva donen feina i ajudes a aquelles famílies. De totes maneres, la nostra història nacional ens parla en el sentit que el treball infantil fou quelcom de normal a casa nostra no fa massa anys. Al contrari, doncs, el que s'ha de fer és exigir, com a consumidors, que els treballadors tinguin un salari suficient i que hi hagi el certificat anomenat «Due

diligence», que ve a dir que es compleixen totes les normes internacionals pel que fa al comerç, l'explotació i els drets dels treballadors. Com a consumidors podem exigir aquest certificat. Com a membres de la societat, ens cal no abaixar els braços i fomentar la conscienciació de les persones. Com a éssers polítics, hem d'exigir unes relacions justes entre els estats que afavoreixin les persones i no tan sols els grans capitals. Doncs, el mateix passa amb els habitants i els productes miners del Congo, l'antic Congo Belga, el Zaire, d'on són, per cert, alguns amics d'estudis, que podrien confirmar aquesta tesi.

El proïsme és aquell que necessita la meua ajuda. Jo soc un necessitat en certes dimensions i aspectes de la vida. Curiosament no sabem res de la vida personal d'aquell samarità. Segur que tenia els seus problemes, els seus mals de cap. En canvi, va saber-se aturar en el seu trajecte de viatjant. Jo me l'imagino anant amunt i avall ensenyant les seves mostres del que venia i comerciava. Però es va aturar, ell un enemic, ell un estranger, un foraster, que prou penes tenia a viure, i va dedicar la seva atenció i els seus diners, que eren ben seus, a ajudar el seu proïsme. En la

solidaritat amb el tercer món, tampoc es recomanen ni les grans i espectaculars expedicions, que són costoses i, fins i tot, perilloses, com sabem; que només serveixen per a campanyes publicitàries dels rics i poderosos, fins i tot de les administracions, on es gasten molts diners públics perquè uns pocs facin un viatge i es penguin algunes medalles.

El que està plenament recomanat és ajudar iniciatives dels habitants del país on es vol ajudar. Nosaltres, a la parròquia de Sant Hipòlit i dels seus voltants, varem estar ajudant durant uns quants anys, a l'escola de Kiryama, al Burundi, enviant-hi el material que els feia falta

per a muntar els seus tallers de formació per als joves, perquè es poguessin preparar un futur millor del que podien albirar sense. Aquesta és la vida que cal utilitzar. Aquesta és la via que utilitza l'Església quan realitza les seves col·lectes a les misses del Dòmund, a l'octubre; de les missions diocesanes i del clergat indígena, pel juliol. Multitud de missioners i de clergues esperen la nostra solidaritat, perquè siguem els proïsmes dels més necessitats, fent-nos germans d'aquells que un dia ens obriran les portes del cel.^{Mt 25,40}

